

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése,
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizenharmadik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttanak.

Mit kíván a nemzet?

A munkapárt föladatai.

Az ellenzék kötelességei.

Kiszenvedett végre és visszavonhatatlanul a koalíció meddő, korrumpált politikai rendszere. Az országos választások már befejeződtek. Eltekintve attól, hogy a még hátralévő néhány pótválasztáson a munkapárti jelöltek mennek a legnagyobb reménnyel a küzdelemben, az eddig megválasztott képviselők közül kétszáznegyvenöt nemzeti munkapárti és csak száznegyvenhat a különböző frakciókhoz tartozó. Abszolút és impozáns tehát a többség. És még hozzá olyan hatalmas, vezetője annyi kiváló politikus, hogy előrelátható: erejével visszaelni nem fog és gyönyörű győzelmétől meg nem kótyagosodik akként, mint azt négy évvel ezelőtt a koalíció tette.

A békés fejlődés föltételei tehát megszülettek a nemzet termékenyítő, józan ítélletétől. Érezte az ország közvéleménye, hogy a megzavart rend sirmalaira való tekintettel olyan többségre van szüksége, amely nem az egyéni hiúságok és önző érdekek kielégítésével, hanem az állam ügyeinek becsületes intézésével foglalkozik. A nagy válság betegségeiből most lábadozó közélet fiatal és tapasztalt harcosokat egyaránt kapott. Hisszük és reméljük, hogy Magyarország végleges fölpépülése elkövetkezik.

Súlyos föladatok várnak a Khuen-Héderváry-kormányra és a kormány hiveinek hatalmas seregére.

Meg kell erősíteniök az alkotmány korhadásának indult fundamentumait. Friss mozgásra ösztökélniök a nemzet gazdaságának lanyha vérkeringését. Javítaniök a hitelünket, a finansziális helyzetet és pótolniök ama kiszámíthatatlan hiányokat, amiket az ismételt ex-lex állapot okozott. Elintézésre vár a mezőgazdasági kérdések egész tömege és megújodásra a sivár kultúra. Aztán a komplikált és elhanyagolt nemzetközi kérdések, különösen pedig a rendkívül fontos Balkán-szerződés megkötése.

Végül pedig valamennyi között a leg-súlyosabb föladat: a hadsereg szükségleteinek kielégítése.

E fölsorolt munka-programm sürgős, komoly és alapos elintézése közben a kabinet bizonyára nem fog megelégedezni arról sem, amit a koalíció vállalt kötelezettsége ellenére elmulasztott: az általános választójog törvényjavaslatának elkészítéséről és annak mihamarabb való letárgyalásáról. Kiváncsian várhatja most már a közvélemény, hogy a maroknyi Justh-pártnak lesz-e akkora bátorsága, hogy a nyugodt munkát megakadályozni merészkedjék. Mert lelkiismeretlensége van hozzá elegendő. Mert hiszen a konkolyhíntés, a gyűlöletszítás nagymesterei: Justh, Holló és Batthyány váltig döngetik a mellüket, hogy majd ők megmutatják, hogy majd ők bosszú állnak. Magukra vessenek, ha a gyalázatot megkísérlik. A nemzet fölháborodása, amely most sem kímélte őket, akkor majd, hisszük, végleg elsöpri a politikai küzdelmek szinteréről. Annál inkább is kötelessége a Justh-frakciónak a higgadt magatartás, mert hiszen a bankkérdés mellé programjába vette az általános választójogot is. Kötelessége emiatt, hogy a parlament munkáját meg ne zavarja. Különben ki fog derülni, ami irántt ugyis alapos a gyanu, hogy Justhék nem akarják őszintén a reform megvalósítását.

Tisztelességes kritikára, a közügyek iránt jóakaratu ellenzékre szüksége van minden kormányzási rendszernek. Ám botrányokat, akadékoskodást, alaptalan vádakat, ok nélkül való lázítást nem szabad tűrnie pillanatra sem. Különösen pedig akkor nem, amikor annyi munka vár rá, mint most a mi országgyűlésünkre. A parlament többségének nemcsak joga, de kötelessége, hogy a rend megbontását teljes energiával megakadályozza. Nem lehetnek hát más kívánságaink: a többségtől munkát, a kisebbségtől békeséget!

Petiációs függetlenségi pártgyűlés.

— Több függetlenségi polgár tudósítása. —

A fölszámolás alatt álló bajai függetlenségi valentinpárt június 21 én kedden este értekezletet tartott a Központi különteremben. Az értekezletre néhányan mentek el és még közben nem mentek el azok közül, akiket pedig meghívtak és el is vártak a bajai petiációs gondolat szülőapái: Valentin és Kelemen ügyvéd urak.

Az értekezleten véges-végig hol az egyik, hol a másik ügyvéd tartotta a jelenvöltoakat, kik kelletlenül hallgatták a szónokokat, amiért ok nélkül odacsöditették őket. Kitént ugyanis, hogy a rajk-valentinpárt, melynek korteseit tömegvesztegetés miatt zár alá kellett venni, egy fia bizonyítékot sem tud a munkapárti Podmaniczky mandátum tisztessége ellen.

A mindenáron peticionáló, egy-két akarnok éppen meg akarta kerélni a jelenvöltoakat a petiáció benyújtása doigában, mikor — mindenek meglepetésére — megjelent a színen Rajk Aladár volt képviselő ur a békeangyal tőgájában.

Kért, könyörgött Rajk Aladár a valentinpártnak, arra kérte, ne adják be a petiáció — a városbéku szent nevében. De a valentinpárt szemmelátáthatólag nem hallgatott az ő volt vezérére. Mindössze annyit sikerült neki elérnie, hogy elhalasszák a határozathozatalt.

Ez volt a petiációs értekezlet végakordja. Reánk, igaz függetlenségi érzésű polgárookra igen különös benyomást tett ez a keddesti értekezlet. Tisztelettel kételkedtünk a mi vezéreink őszinteségében és erős lett a gyanunk, hogy itt más történik előtünk és más a hátunk mögött.

Nem bírjuk elhallgatni: bennünk kétség támadt Rajk Aladár petiáció ellenző, békés célzatu szavainak őszinteségében.

Meg is kérdeztük itt Rajk Aladár volt képviselő urat: nem gondolja Ön, hogy kissé groteszkül füst az ilyen békeszózat — nyilt színen.

Nem gondolja, hogy Önnek igazán komoly szándéka volna a társadalmi békét veszélyeztető, minden bizonyíték híján való petiáció megakadályozására, ugy akkor gyűlés összehívása nélkül, a kulisszák mögött kellett volna leintenie azt az egy-két akarnokot, aki itt önző célzattal, polgárokat gyalváza, szavazatvásárlásról és vesztegetésről dadog agyvérmeket?

Ugy beszélt, mint aki ellenzi az egy-két akarnok petiációs agyvérmét, de nem gátolta meg azt.

Hacsak ugy nem áll a dolog, hogy Ön tényleg csak névleges vezére a valentinpártnak!

Több igazi függetlenségi választó.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólrhetetlenül legjobb
hashajtó a világhírt

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak

Léghajón Lipcsétől Sükösdig.

Katasztrófa Baja határában.

Érdekes intimitások a Lipcse-sükösi utról.

— Saját riportunk. —

Sükösd, Pestmegye legszürkebb Sükösdje, a Bajával szomszédos kis falu, országos érdek-lődés kellős közepébe került hétfőn délben. Egy darab aviatika, a legdivatosabb sporttudomány szenvedett ott vértanuságot és — ha nem állana velünk szemtől-szembe a súlyos esetnek mind a négy martirja, megannyi tudásszomjtól, vállalkozási kedvtől lázpiros fiatalember, bizony szomorú strófiákkal vezet-nők be ezt a riportot, melyet a *Bajai Hirlap* saját külön tudósítója készített a Bajai Hirlap kedves olvasóközönségének.

Szászország centrumából, Lipcséből indul ez a tudományos vállalkozási kedv jegyében született, érdekesen szomorú történet. A léghajó-zásnak ebből a vérről, nemegy martíromsággal áztatott hazájából utra kelt június 19-én este 7 óra 23 perckor négy kultur-léghajós, kiknek ezután az ottani Plauen-egyesület sportversenye adott kedvet, szárnyat. *Albracht* Péter dr. lipcsei orvos, *Müller* György greizi gyáros, *Krauss* Pál reichenbachi nagykereskedő és *Werner* Walter limbachí keztgyógyász volt a négyes vállalkozó csoport, kik ezer érdekes viszontagságon keresztül, viharezett szívvel és a katasztrófában is hősiesség magatartással meg-rajzolták a bajai közokrházba befutó légi világvonalat, melyet a Lipcse-sükösi légvasut néven jegyez fel majd az aviatikai történelem.

Lipcsében, vasárnap este 7 óra 23 perckor kezdődött a légi út, melynek stációit és szomorú végállomását a következőkben rajzolja meg a tudósító.

9 óra 45 perckor Szászországon át Csehország határába ért a léghajó, mely éjjel 11 óra 26 perckor 750 méter magasságban már a fényesen illuminált Prága fölött járt. 2 óra 53 perckor Brünn, 3 óra 12 perckor 600 méter magasságban Nikolsburg következett és mire hajnalodott, 5 óra 32 perckor, már a felhőkön túl, 1150 méter magasságban jártak a légi utasok.

Ekkor hirtelen, váratlan egy kis elemi csapás érte *Albrachtekat*. Kedvezőtlen szélforgatag 1150 méterről egyszerre 620 méterre sodorta le a ballont s mire magukhoz tértek, megpillantották a Dunát.

6 óra 52 perckor már megint 2000 magasságban játszott a szél a légi járművel és mire még ötven métert emelkedtek, már a Lajta fölött repültek. Szemük horribilis nagy árterületet pillantott meg itt és mikor 2700 méter magasságban a Rábanál jártak, *Albracht* doktor elérkezettnek látta az időt, hogy utításai pulzusát megmérje.

Az erősen ritka légáramlat még akkor mitsem értott nekik. *Müllernek* 92, *Wernernek* 98, *Krausznak* 80, *Albracht* doktornak 100 volt a percenkinti érverése.

Reggel 8 óra 8 perckor Győr légkörét érintették 2840 méternyire a föld színétől, mikor egy szeszélyes szélvihar egy csapásra 2300 méternyire vívóra merítette alá őket. Ebben a magasságban szeltek át a Balaton és egyszerre akkora szélesödés állott be, hogy a ballon közel félóráig majdnem mozdulatlanul állott még ebben a rengeteg magasságban.

Légi utasaink hirtelen eséstől tartva, ekkor megkezdtek a ballonerkek kidobását. Két és

fél zsák, mintegy 70 kilónyi kenyeret, bort, majdnem minden élelmi készletüket szórták a Balatonba, melynek legszélesebb részén, több mint 15 kilométer szélességén repítette őket a szélnek szeszélyes játéka.

Féltizkor délelőtt a 3000 méter magasságot érték el Tolna vidékén és egy órával később, délelőtt 10 óra 40 perckor, az örülden szeszélyes szélvihar 3500 méternyire ragadta őket Sükösd fölött.

Itt történt a borzalmas katasztrófa.

— Minden emberi képzeletet meghaladóan — beszéli *Krausz* Pál ékes németiséggel — összes érzelmeinket megbénító csapás hatalmával suttott le reánk egy orkanszerű szélvihar, mely 3 perc alatt 3000 méterrel sodort bennünket lejjebb, egyenesen a sík mezőre. A ballon saját rugalmasságánál fogva fölugrott még egyszer és azután teljes erővel egy fatörzshöz vágódott, mire *Müller*, *Albrecht* és én óriási erővel a földhöz verődtünk. *Albracht* doktor mereven, mozdulatlanul terült el a földön, én azonban talpraugrottam és — csudák-csudája — a ballon a benne maradt *Werner*rel egy pillanat alatt eltűnt a semni-ségbe. Vitte, ragadta a bóra előttem ismeretlen vidékekre, ismeretlen magasságba, hova emberi szem nem követhette.

— Idegizgató helyzetemben (*Albracht* halottnak gondoltam, *Müller* a karját fájlalta) jól esett az odasiető emberek segítsége, mely a magyar főzérnek és vendéglátásnak soha el nem felejthető benyomását keltette bennem.

— Az első segélyt *Róna* Dezős dr., a bajai városi közokrház igazgatója nyújtotta sebesült társainknak, kik a kórházigazgató gondos kezelése alatt várják sorsuk jobbrafordulását. *Albrecht* doktor fölötté sulyos, majdnem életveszélyes bordatörést szenvedett, *Müllernek* az alkaria törött el, én sértetlen maradtam.

Eddig a szerencsésen megmenekült *Krausz* Pál előadásá.

Hatóság és a sükösdmenti lakosság erre az elvesztett léghajó föl kutatását tüzte ki célul. Délelőtt 11 óra 40 perckor Csávoly fölött 4—5 méternyire tűnt föl a ballon, melyet a lakosság vasvillákkal, rudakkal szürkált, lékel, úgy, hogy pár perc alatt Csávoly határában leereszkedett.

A benne ülő *Werner* sulyos zuzódásokat szenvedett és most *Hallósy* csávolyi gyógyszerész jóvoltából annak házában fekszik betegen.

A lezuhant légi utasok közül *Krausz* pénteken utazik vissza Lipcsébe, *Müller* és *Werner* 3—4 napon belül ülhet vonatra, *Albrecht* doktor, ha nem áll be komplikáció, két-három hét alatt épül föl.

Tudósítónknak még egész sereg kérdése volt *Krausz* aviatikushoz.

Igy megtudta, hogy a léghajós közérzése még 3000 méternyire magasságban is, egy kis idegességet leszámítva, kellemes, jó. Nyugodtan, negyedóráról negyedórára, minden apró momentumról följegyzéseket vezettek, mert a léghajón egész kényelemmel lehet elhelyezkedni, állni, ülni, sétálni is.

Eső, zivatar nekik mitsem értott, hisz az esőfelhő alig 5—600 méter magasságban

jár, úgy, hogy alattuk, szinte tudtukon kívül volt, lehetett zivatar, és felhőszakadás, vilámlást sem látnak meg, csak az ézengés hat reájuk valósággal a szomszédban elsűtött ágyúval dörgedelmes erejével.

3000 méter magasságban négy Celsius fok meleg a légáramlat és az általában kellemes közérzést csak a lábuknak különösen intenzív fázása zavarta.

— A ballonunkat, mely 8—10000 koronát ér, kijavítottuk és úgy terveztük, hogy pár hónapon belül megint léghajóra szállunk.

Ezzel a héroszi nyugalommal kimondott salto-mortales gondolattal ért véget a beszélgetés. — r — n.

H I R E K.

— A t. Ház első ülése. A képviselőház első ülése ma, 23 án délelőtt 10 órakor lesz. Ezen az első ülésen a képviselőház jelentést tesz a kormánynak az új országgyűlés megalkulásáról. A Ház tagjai e hó 25-én a királyi várba hivatalosak. Először a képviselőházban gyűlnek össze, onnan a várba mennek, ahol meghallgatják a trónbeszédet. Ezután újra a képviselőházban gyűlnek össze, ahol újból felolvassák a trónbeszédet. Majd a kornök javaslatot tesz a legközelebbi ülés napirendjét illetőleg, amely 27-én lesz. Ezen az ülésen történik a mandátumok benyújtása és az osztályok kisorsolása. A Ház megalakulására július elseje táján kerül a sor.

— Az apatini választás. Ma volt az apatini kerületben *Zsubory* József nemzeti munkapárti és *Fernbach* Károly Justh-párti között a pótválasztás Délután hat órakor vett telefon értesülésünk szerint *Zsubori* megválasztása egészen biztos, *Zsubory*nak 985, *Fernbach*nak 692 szavazata volt és ekkor még a bezdáni *Zsubory*-pártiak szavaztak. A választás a késő éjjeli órákban ért véget.

— Egy bajai urilány sikere. Vasárnap nyitotta meg a Dmke három napra tervezett képművészeti tárlatát Szabadkán a Nemzeti Kaszinóban. A tárlatot báró *Podmaniczky* Endre akadályoztatása miatt, *Perjessy* László a szegedi kereskedelmi és iparkamara titkára nyitotta meg. A megnyitási ünnepélyen ott volt *Purgly* Sándor dr. Szabadka város főispánja és *Biró* Károly dr. polgármester élen Szabadka város színe-java. A kiállított művek közül különösen megdicsérték báró *Collas* Krisztina munkáit és a Dmke szakdai osztálya felirt a közoktatásügyi miniszterhez, a Dmke központi vezetőségéhez, hogy báró *Collas* Krisztinát ösztöndíjban részesítsék és továbbképzéséről gondoskodjanak.

— Az ipartörvény revíziója. Az ipartörvény revíziójával foglalkozó bizottság megtartotta első értekezletét. Az új ipartörvény a régi Sztérynyi féle tervezet mellőzésevel készül. A bizottság az ősz elején folytatja munkáját.

— Exlex után. Justh vezér által kibillentett országvezekere nem sokára a rendes kerékvágásba jut ismét és megkezdődik minden vonalon az ország függetlenségét, boldogulást biztosító munka. Vége lesz az exlexnek is, ennek az ideális állapotnak, amikor nem kell adót fizetni és amelyhez a függetlenségi párt egészen hozzászokott bennünket és megjelen az adóhatalalkosoknál a zord hivatalos aktákkal felszerelt — adóvégrehajtó. Igen helyesen tennék a polgártársak, ha saját érdeklődés, tehetségük szerint rendeznék adóhatalalkukat, nehogy a bombasztrterek jóvoltából felszaporodjék adójuk miatt kellemetlenségük legyen.

— **A Legényegylet júnijálisa.** Vasárnap délután tartotta a bajai Legényegylet nyári mulatságát a Lőkertben. A mulatság, mely délután 2 órakor pénténapéjével kezdődött és a kora hajnali órákban ért véget, fényesen sikerült. A jelenvoltaknak igen soká emlékezetes lesz ez a kedélyes mulatság.

— **Abbáziában** a legszebb helyen, közvetlen a tengerparton, saját fürdővel a magyar közönség legkedvesebb találkozóhelye a *Szabados panzió*. Elegáns szobák, kitűnő konyha, mérsékelt árak. Minden Abbáziába készülőnek melegen ajánljuk.

— **Terméskilátások.** Az őszi buza és rozs aratása a magasab helyeken megkezdődött, a termés ezekből igen jónak mondható. A gabonarozsda a mélyebb felvéstű helyeken sok kárt tett, bár a rozsakarókról elterjedt hírek sokhelyütt túlzottaknak mondhatók. A tavaszi árpa és zab gyengébb az ősziéknél, ezek érése későbbre várható. A tengeri eddig igen szép, a többi gazdasági növények is igen jól állnak. A szőlő gombabetegségei a nedves időjárás miatt nagyon terjednek, az újabb védekezési eljárásokat, sajnos, még nem igen ismerik a kisgazdák.

— **Tánc közben.** A Szent Jánosi aranyifjúság éjélet rendezett vasárnap este özevgy Matus Józsefné korcsmájában. Minthogy a bálon nem volt confectiata és egyéb szórakoztatásról nem volt gondoskodva, Ádám Bence egy borosüveggel úgy fejbé vágta Kovács Vincét, hogy azonnal elborította a vér és alétan rogyott össze. A szórakozás ilyen formában való folytatását a rendőrség akadályozta meg és Ádám ellen beadtta a feljelentést.

— **Völégény-várás.** Schrankó Katalin a múlt héten lejött Budapestről rokonait meglátogatni azzal, hogy itt majd völégényt fel fogja őt keresni és az anyakönyvvezetőnél jelentkeznek. De a völégény nem jött és a kis Schrankó Katalin hétfőn reggel emiatti bánatában a kikötőnél a Dunába ugrott. Szerencsére idejekorán kimentették a szerelmezűtől leányt a parton dolgozó munkások és a kórházba szállították.

— **A legkedveltebb családi lap.** Ma, mikor a budapesti napilapok száma oly nagyra emelkedett, hogy alig van világváros, ahol aránylag anyai újság jelenik meg, a gondos családapának nagyon nehéz a választás a sok elsőrangú lap között, ha olyan lapot akar választani, mely nemcsak tartalmánál és nivójánál fogva minden igényt kielégítsen, hanem arra is alkalmas legyen, hogy a család minden tagja olvashassa. E tekintetben hazánk legregibb napilapja, a Pesti Napló ugyszólván egyedül áll. Különös értéket kölcsönöz a Pesti Naplónak előfizetői szemében a Pesti Napló karácsonyi ajándéka: minden évben egy remek, diszkutív, művészi és irodalmi értékű album, melynek értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A Pesti Napló kiadóhivatala az idén különösen értékes díszművel készült meglepni előfizetőit, melyet minden most belépő új előfizető is megkap karácsonyra, ha addig legalább egy felvív előfizetési díjat befizetett és egy második felvívre magát kötelezi. E mű, a „Shakespeare-Album» elsőrangú díszmunka lesz, amely művészi kiállításával, nagy képgyűjteményével s nemesen pompás beállításával a karácsonyi könyvpiac szenzációjának ígérkezik. A világirodalom nagy mesteréhez méltó lesz e páratlan szépségű díszmű egy-egy kiállítására, mint tartalmának gazdaságára és érdekességére nézve.

— **A hordár tolvaja.** Post Ottó gráci mérnök tegnap este Szabadkára érkezett és átadta csomagját, melyben egy 500 korona értékű indikátor volt, a 2. számú hordárnak. Később folytatni akarta a mérnök az utját, de a csomagot nem találta. Valaki ellopta a hordártól. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Szerencsétlenül járt munkás.** Kupicsék István 40 éves gombamunkás szerencsétlenül járt tegnap. A szecskavágó gépen dolgozott, amelynek keréke elkapta a jobb karját és azt a többi teljesen lemetszette. Kupicsék tegnap Szabadkára szállították és ott a kórházba helyezték el.

— **Panasz a közönség köréből.** Eddig úgy volt, hogy ha valaki elkésett sürgős levelet akár a postán, akár a vasuti gyűjtőálláiba idején bedobni, hogy fontos érdeke halasztást ne szenvedjen, minden nehézség nélkül bedobhatta a 7 óra után Szabadka felé induló vonat postakocsijába. E hó 20-án azonban minden előzetes hirtetés, vagy tudósítás nélkül egy vasuti alkalmazott, az üzletigazgató rendelkezésre hivatkozva akadályozta meg azt a 4 vagy 5 uriembert sürgős levele feladásában, aki gyanulatlanul közeledett a postakocsizhoz, melyen ott díszelg a »Levél-feladás« felírás. S-mmi kérés nem használt, egy vasuti erő céltalanul lekötve ott állt a vonat elindulásáig. Tisztelettel kérjük mi ez, ha nem a levelező közönség okatlan zaklatása s fontos érdekeinek megővidítése? Nyugodtan mozdulatlanul áll a vonat negyedóránál tovább, itt tehát baleset előfordulására hivatkozni nem lehet! Kérjük a rendelkezés megokolását s egyben visszavonását, vagy a postaközegek megfelelő utasítását az ilyen lekésett sürgős levelek átvételére és továbbítására, mert ez nemcsak a közönségnek, hanem a postakínestárnak is egyformán fontos érdeke.

Sz. J.

— **A poloska.** Az a kis háziállat, mely az ágyak és a falak repedéséből jön elő, hogy kellemetlen éjeket szeressen felebarátainknak, majdnem szerencsétlenség okozója volt keddre virradó éjjel a báró Eötvös-utca egyik házában. A nevezett utca egyik lakója azzal szórakozott, hogy gyufával kereste a kis elősdiéket és meg akarta büntetni az álomzavarásért. Egy szál gyufa az ágy közé esett, amiből a derekál tűzet fogott és körülbelül száz korona kárt okozott. Hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt, a tüzoltóság gyors közbelépésének köszönhető.

N y i l t t ó r . *

Tekintetes

RADÓ GYULA urnak

városi állatorvos

Helyben.

A gyepmesternél őrizetben és megfigyelés alatt volt vizslámról Ön a hatóságának azt jelentette, hogy a vizsla egészséges ugyan, de *harapós természtű*. Én hazudni nem szoktam, vizslámat 5 éve, hogy birom és talán jobban ismerem mint Ön, aki azt a megfigyelés ideje alatt mindössze háromszor látta és pedig egyszerű a lakásomon, amidőn a *harapós* vizslám a belépésekor Önhöz simult és Ön még meg is vergette, kétszer pedig látta a gyepmesternél, akinek vizslámról jobb véleménye van mint Önnek, mert a hat napi megfigyelés ideje alatt gyermekei *harapós* vizslámmal

az udvarában játszottak, anélkül, hogy valamelyikük meg lett volna harapva.

Különben teszlek Önnek egy ajánlatot, válasszunk mindegyikünk két-két urat, kérjük fel vagy Koller Dezső, vagy dr. Hechtl József kapitány urat döntő szavazattal bíró elnöki tisztségre és két teljesen idegen gyerek eljárt-szik majd a vizslámmal, ha az *harapós* természetűnek lesz taláiba én Önnek 50 koronát fizetek, de ha nem *harapós* természetű, Ön fizet a Bajai Leányegyletnek 50 koronát. Ha ezen ajánlatomat nem fogadja el, kérem a jövőben jobban megfontolni a véleményét.

Ezen nyilatkozattal tartozom én a város lakóinak, magamnak is, meg elhíresztelt vizslámnak is.

Baja, 1910 június hó 21.

Pachner Oszkár

nyug. áll. honv. alezredes.

* Az e rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZÍNHÁZ.

A heti műsor az operett jegyében indult és meg is tartja egy-két darabotl eltekintve, karakterizatióját. Az operette, magyarul vig-opera, könnyű, rendszerint fűlbeműsözö zenével és gyarló, de ügyesen megszűt mesével mindig megnyeri magának a publikum könnyebb részét. Átlag a vidék színházi közönségét ig osztályozhatjuk: mindenki jár operettekhez, de ezek közül csak a distingváltabbak keresik a nehezebb a tartalmasabb műfajokat. Legfényesebb dokumentum az első magyar Staggione társulat programmváltozása, mely csak drámai művetek, (a szó hétköznapi értelmében) akart színe hozni és a végén mégis belecsuszott az operette, mégpedig elég tekintélyes képviselőben. Így fuccs a Staggionak, de a telt kassa bevágott.

Vasárnap persze operette kell és jött a *Koldusgróf* az ő nehéz matematikai zenével. Ascher a bécsi ügyvéd precizen pontosan szerkesztette meg mint egy felebezzet, vagy egy felülvizsgálatot, persze nagy zenei tudását így csak zenészek honorálhatják, a publikumot inkább a színes mese és a színészek sikerült alakítása hódította meg. Jakabffy a koldusleány, Szathmáry a rendőrőrnök és Sziklay a koldusgróf szerepében juttatták érvényre tehetségüket.

Majd a Vigszínházban nagy sikert aratott francia vígjáték, *A kis cukros* követte soron. A címszereplő Dobos Margit birközött négy felvonáson keresztül. Az első kettőben biz nem nagy sikerrel, nehezen találta el a tónust és a gesztusokat, de az utolsó két felvonás rehabilitálta főszereplőjét. Csak a rendezés körül volt egy kis hiányosság. A kis cukros a negyedik felvonásban legutóbbi szeszélye értelmében bejelenti, hogy ő bizony apáca lesz és fűtül minden földi hívságokra s ilyenkor minden színpadon apáca-toaletten jelenik meg, mely igazán szükséges illuziókeltő s kettelteljes szavakhoz és a rosszul markirozott evangélium viselkedéshez. Csak Dobos jelent meg szűc utcai toaletten és csak a divaturnak nő tudja milyen drága kalapban. Pedig mennyivel komikusabb és bizarrabb ilyenkor az apácakosztűm mennyivel jobban kiemeli a helyzet komikumát.

Partnere Szőke, a munkaügyi minisztérium jeles hivatalnok, a legnagyobb ambícióval játszott szerepét, ellenben Vidornak a festő

szerepben megártott a túlságos ambíció. Roppant groteszkül fogta fel az önhit, de eddig még az ismeretlenség homályában leledző festő szerepét, annyira kiéleztet tülzászati Don Quijotet kaptunk, kinek csak nagyobb a szerencséje mint Cervantes irta kollégájának is ismer ábrándjai részben valóra válnak. Laostolle papa szerepében Szathmáry kacagatta a publikumot, mely zajos tapsokkal honorálta az igazán kiváló sokoldalú színésztehetséget.

A főgimnázium tornaünnepélye.

Mult számunk egyikében leközölt tornavizsgálati program pontos betartásával folyt le kedden d. u. a főgimnázium tornaversenye. Mielőtt részletesen beszámolnánk, az ünnepély célját rövid vonásokban ismertetni nem tartjuk fölöslegesnek. A középiskolai utasítás azt mondja, hogy »az iskolai év vége felé valamennyi tanuló részvételével nyilvános tornaünnepély tartandó.« Látnivaló, hogy a tanulók íly alkalommal kiválóan tömeges gyakorlatokban mutathatják be képességeiket. Mivel az iskolai testgyakorlás elsőként is nevelés eszköz arra nézve, hogy a tanuló megszerezze a test fölött való teljes uralmat — fontos, hogy minél több tanulóval szerepeljen nyilvánosan is az intézet. Ünnepe volt intézetünk ifjúságának ez a nap minden tekintetben. Hiszen sokan, az egyén, a tömeg, végül az összesség az alkalommal élt és az egész évi haladásának ez a nap minden tekintetben. Hiszen sokan, az egyén, a tömeg, végül az összesség az alkalommal élt és az egész évi haladásának ez a nap minden tekintetben. Hiszen sokan, az egyén, a tömeg, végül az összesség az alkalommal élt és az egész évi haladásának ez a nap minden tekintetben.

A főgimnáziumi tornaversenyek arról győzhetek meg mindenkit, hogy az ünnepekre a tanulók, minden különösebb előkészület (training) nélkül álltak ki mindenkor. Elegendő 8—10 nap, amely idő alatt az összes ifjúság egyöntetű szabadgyakorlatokat, tömeges játékokat, az osztályok csoportosításával serygyakorlatokat tanul. Ily rövid időre föltétlenül szükség van, ha ily nagy tömeg áll a nyilvánosság elé.

Am lássuk ezek előrebocsátása után a részletes beszámolót;

Junius hó 21-én délután 5 órakor vonult ki a tanulószereg, izléses tornadresszben, az intézeti zászló alatt.

A felvonulás a tizoltó zenekar hangjai mellett festői látványt nyújtott, a harmadlélszáz

tanuló ütemes járása jól sikerült. Ezután 5 oszlopba sorakozott és a Hymnuszt énekelte a tornászszereg.

Majd a versenynek a nevelési tornászati szempontjából legértékesebb része a szabadgyakorlatok fabottal kerültek bemutatásra.

12 gyakorlatot láttunk. Ellentétes mozdulatokkal, amit kicsi, vagy egyformán, egyenlő igyekettel mutatott be. Első eset, hogy ily nagy tömeg fabottal dolgozott. Ujdonságot és haladást jelent. Ezután az alsóosztályok I. oszt. műrendgyakorlata igen szép volt. Helyesen dolgoztak a kápás táfán II. oszt., a tornapadon (svédrendszerű) III. oszt. tanulói. Ujjabban annyira felkapott svéd torna egy tornaszerezen végeztek nem mutatós, de hatásainál annál eredményesebb gyakorlatokat. E száznál a IV. oszt. társas lögyakorlatai különösen figyelemre méltók voltak. A szép csoportosítás, az egyszerű alagyakorlat hatott és a fiuk megérdemelt tapsban részesültek. Méltó folytatása volt a felsőbb osztályok mintacsapatának szer tornája: korlátlan az V. oszt. lovon a VI. oszt. növendékeiből alakult csapat. A mintacsapat számára gyakorlatokat írni és azokat úgy végigcsinálni a »mintacsapat« szabályainak megfelelően nem könnyű dolog.

Kedves szám került bemutatásra, t. i. az alsóbb osztályok csapatornája. Kísérletül, hogy egyik-másik tanulónak az egyéni érvényesítésre alkalom adassék, megengedtetett, hogy a felsőbb osztályok csapatornászásának mintájára a III. és IV. osztály ügyesebb tornászai önálló és szabadon választott gyakorlataiknál a nagy nyilvánosság előtt mint számottevő, fegyelmezett tornászok szerepelhessenek.

Mondhatjuk, hogy reményeinkben nem csalatkozánk! Az öntudat, a biztonság és csak a felnőttnekkel tapasztalható nyugodtság jellemezte gyakorlatokat kivétel. Egyenként és összesen dícséretet érdemeltek.

Az ötödik osztály műugrásával a lovon tetszést aratott. Itt Fölker Antal igazi tornász tehetségével előnyösen érvényesült.

A további számok az egyéni versenyeknek jutottak.

Futásban győztesek:

- I. oszt. 1. Fehérváry, 2. Király
- II. » 1. Gédra, 2. Schröder
- III. » 1. Temmer, 2. Simonovits
- IV. » 1. Brada, 2. Hiel.

Összetett (allround) verseny (uszás, futás, magasugrás és súlydobás) a felsőbb osztályok részére. Jelentkeztek nyolcan.

Az uszás az uszodában délelőtt volt:

1. győztes Boros Géza
2. » Boros Iván
3. » Spitzer Imre
4. » Pollich József
5. » Beregi Manó.

Futásban:

1. győztes Boros Géza
2. » Boda Béla
3. » Pollich József
4. » Rabolt Antal
5. » Schmalder György
6. » Piukovics József
7. » Tiprovác Imre
8. » Boros Iván.

Magasugrásban:

1. győztes Boros Géza 135 cm.
2. » Tiprovác Imre 135 cm.
3. » Pollich József 130 cm.
4. » Rabolt Antal 130 cm.
5. » Boda Béla 130 cm.

6. győztes Piukovics József 125 cm.
7. » Schmalder György 115 cm.

Súlydobásban:

1. győztes Boda Béla 870 cm.
2. » Schmalder György 835 cm
3. » Boros Géza 795 cm.
4. » Pollich József 741 cm.
5. » Rabolt Antal 780 cm.
6. » Piukovics József 680 cm.
7. » Boros Iván 650 cm.

A versenyzőket a versenybíróóság az egyes versenyekben elért eredményhez képest a következő sorrendbe helyezte:

- I. Boros Géza V. o. t.
- II. Pollich József VI. o. t.
- III. Boda Béla VII. o. t.
- IV. Rabolt Antal V. o. t.
- V. Schmalder György VI. o. t.
- VI. Boros Iván VI. o. t.
- VII. Piukovics József V. o. t.
- VIII. Tiprovác Imre V. o. t.

Ekként az atletikának a versenyszámok között jutott hely és képviselő.

A győztesek a »Bajai Sport Egyesület« 4 ezüst és 4 bronzérmét továbbá a főgyőztes a nevezett egyesület nagy ezüst érmét, azonkívül Moder Géza dr. városi tanácsos, a Bajai Sport Egyesület elnökének 10 koronás jutalmadját is elnyerte.

A második helyre került Pollich József is a Bajai Sport Egyesületnek 1 ezüst érmét kapta.

Az eredmények mérésében kifáradt zsűritagok, valamint a közönség érdeklődése a következő pontnál, a játékoknál fölelevenült, lelkes hangulattal szemléte a gondatlan gyermekek tetsző tornajátékát.

Még eddig be nem mutatott gyakorlat: mélyugrás a távolba ruddal, mint ujdonság, lekösse a nézők figyelmét. Eredményként följegyeztük, hogy Tóth Aladár 350 cm. magasságból 735 cm. távolságra ugrott, Schön Sebestyén 350 cm. magasságból 730 cm. távolságra ugrott és Szélig Gyula 350 cm. magasságból 725 cm. távolságra ugrott.

Ezután versenytornászás következett a felsőbb osztályok részére. Eme versenyekben a tanulók maguk állították össze gyakorlatukat és a korlátlan, nyújtón mutatták azt be. A gyakorlatok felépítése, kidolgozása és kivitele szorgalmas munkára valló eredményről tanusoktattak.

1. győztes Pollich József VI. o. t.
2. » Schmalder György VI. o. t.

Az első győztest dr. Reiser Péter ügyvéd 10 koronás adományával jutalmazta a versenybíróóság. Schmalder György mint második, aki egész évben szorgalmat tanusított, megérdemelt jutalmazásban részesült, amennyiben báró Podmaniczky Endre képviselőnk adományából 10 koronát kapott.

E helyen említjük meg, hogy ugyancsak a fenti adományozó kegyességéből, nyolc éven keresztül lelkesen tornászó Nyiraty Dezső szintén 10 koronával jutalmaztatott.

Hasonlóan a VII. osztályúknak Boda Béla nevű ügyes tornászója Hessler Gyula ügyvéd adományából 10 koronát nyert.

A befejezést bemutatott határvédő figyelmet és biggadt munkát igénylő versenyjáték fejezte be a jól sikerült tornaünnepélyt.

Boda Béla 12 tagból álló csapat a 2:0 arányban győzött. Ezután az ifjúság ujra oszlopokba állt, a győztesek kihirdetése és a Szózat éneklése után szép rendben hazavonult.

A szerkesztésért
ORTUTAY ISTVÁN
felelős.
Társszerkesztő:
SPITZER ZOLTÁN.

A ki

legjobban szerkesztett,
teljesen független nagy
napilapot ^{járatni} _{ohajt,} fizesse elő

Az Újság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	„	K 28.—
Félévre	„	„ 14.—
Negyed évre	„	„ 7.—
Egy hónapra	„	„ 2.40

Az újság terjedelme rendszeren
28-32-36 oldal. Vasárnap és
ünnepeken **60-100** oldal.

MEGREDELÉSI CIM:

Az Újság kiadóhivatala

Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 54-ik szám.

Alapítva 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparképzésen

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.

A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésemben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-,
dizsművek-, ifjusági iratok-, képes
könyvek-, imakönyvek, mindennemű
tan- és segédkönyvek-, térképek-,
földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-
papirok, író- és rajz-
szerek, vonalzott üzleti
könyvek nagy válasz-
tékban a legjutányosabb
árakon beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi
hírlapokra és folyóiratokra
előfizetések az eredeti
áron elfogadtnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésesszen állít elő

műveket, folyóiratokat, bái- és la-
kodalmi meghívókat, eljegyzési kár-
tyákat, névjegyeket, számlákat,
levélpapírokat, levélbori-
tékokat, körleveleket,
gyászjelentéseket, árjegy-
zékeket, falragaszokat, stb.
fekete és színes nyomással.

Nagy raktár közégi, köz-
igazgatási, ügyvédi és
egyháznyomtatványokból

Bármilyen könyvnyom-
dai munkák a legolcsóbb
áron vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Dizsművek, Folyóiratok,

mindennemű könyvek

egyszerű és diszes bekötésére,

továbbá

képketrek, (Passepartouts)

íróaljazatok, stb.

előállítására van berendezve.

ERZSÉBET-SÓSFÜRDŐ

BUDAPEST-KELENFÖLD

Telefon 40—84. ■ Villamos közlekedés.

A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezve: gőzfűtés, villamos világítás. Pontos és szolid kiszolgálás. — Gyógyjavallatok: Általános gyengeség, idegzsábák, izom- és izületi csúsz, köszvény, székrekedés, aranyér, alhasi vérbőség, máj és epeutak megbetegedése, főleg női bajoknál, minők: tisztulási rendellenesség, hüvely és méhgyulladás, medencebeli lobok után visszamaradt izadmányok sterilizálás. Ivókúra és forrólégfürdők, vibrációs massage, stb. T. c. vendégeinket kívánatra saját fogataink várják a vonatnál. Állandó orvosi felügyelet. A gyógyhelyre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság, amely egyszerűségi a Budai Királyi Keserőtűz az elismert legjobb hashajtóvíz szállítást is eszközli.

Uj fakeskedés Baján!

Az igen tisztelt közönség szives tudomására juttatom, hogy helyben, a Sugovica parton, özevgy Schleicher Antalné tűzfátelepén a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

deszka-szerszám- és épületfakeskedést

nyitottam. Midőn ezt a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatom, megjegyzem, hogy minden ezen szakmába vágó árut kiváló minőségben, a legmértányosabb árért bocsátok a mélyen tisztelt vendőim rendelkezésére.

Ugyanott egy használt 3-as számú pénzszekrény megvételre kerestetik.

Szives támogatást kérek, vagyok

kiváló tisztelettel

Hirschl Armin

fakeskedő.

Á. m. kir. államvasutak MENETRENDJE.

Érvényes 1910. május hó 1-től.

Bajáról Bátaszékre reggel 7 27, délután 1 20, 5 05 és 10 9 perckor.

Bátaszékről Bajára reggel 5 2, 9 16, délután 2 39 és 6 29 perckor.

Bátaszékről Dombóvárra reggel 10 18, délután 2 25 és 10 45 perckor.

Dombóvárról Bátaszékre reggel 3 50, 4 14, 10 38 és délután 2 30 perckor.

Bajáról Zomborbába reggel 4 és 7 22 órákor és délután 1 15 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6 45 órákor, délután 12 57 és 4 23 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5 51, 10 05, délután 3 28 és 7 18 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4 33, 10 32, délután 1 57 és 7 05 órákor.

Szabadkáról Zomborbába reggel 5 órákor, 10 25, délután 2 02, 6 55 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Szabadkára reggel 5 05, 8 08 (gyors) 11 30, és délután 4 25 8 56 órákor.

Szabadkáról Óbocsérra reggel 4 40, 11 45 és délután 1 32 órákor.

Óbocsérról Szabadkára reggel 4 10 7 20 és délután 1 10 órákor.

Budaestről Bajára reggel 7 10, (gyors) 7 45 és délután 12 50, 3 20 (gyors) 10 10 óra.

Szabadkáról Budaestré reggel 4 50, 9 50 (gyors) 2 12, 6 37 (gyors) és 11 50 órákor e.

Halasról Bácsalmásra reggel 3 56, délután 12 27 és 6 22 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3 52, déli 12 és délután 8 44 órákor.

Bácsalmásról Regőcérre reggel 6 16 délután 3 30 és 8 25 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2 35. 9 40 és délután 6 45 órákor.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodó-hoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult gyomorsót, Schaumann gyógyszerészől Stockereuban.

Aki szabályozni és épségben taranni akar-mann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól éri magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fill.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tásolyon-kint 3 phiolával 4 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1 50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél utánvétellel Schaumann gyógyszerész Stockerau-ban. — Kapható minden gyógyszerertárban. Magyarországi főraktár:

Dr. Egger L. és dr. Egger J.

gyógyszertára Budapestben.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióban bizonyult hűsziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszónál és megbűléseknél.

Flgelymeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1 40 és K 2. és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Értesítés.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönségét értesíteni, hogy

Csikós László cég

festék és illatszerezletét
átvettem és üzletemet július hó 1-én a főterre, a takarékpénztár épületébe helyezem át.

Addig is üzletáthelyezés miatt lezártított árak mellett ajánlok:

Mindegyik olaj- és zománccfestékeket, különféle padló- és burkolatokat, vegyi- és földfestékeket, kátrány, carbolineum és fődéllemeket, festővázson és tubusfestékeket, ugyszintén mindegyik pipere szappan és illatszerezket.

Teljes tisztelettel

Huszár József,
festék-, kence-,
lakk- és illatszerezkeskedő.

Jó házból való flu

tanulónak

felvétetik Kollár Á. könyvkiadásában.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, hogy külföldi tanulmány utamról számos újdonsággal hazaérkeztem és fürdőszoba, klozet,

vizvezeték és szivattyu

szerelemben sok tapasztalatot szereztem, melyet úgy helyben, valamint a vidéken érvényesíteni óhajtok, miért is a nagyérdemű uri közönség szives megrendelését kérem. Teljes tisztelettel

Eckert Ferenc

rézműves, fürdő, vízvezeték és szivattyu szerelő.
Baja, Erzsébet királyné-utca 51. szám.

Allandó nagy raktár

Garvens-féle szivattyukban.

Egy finom kivitelű

f e h é r

gyermekágy

jutányos áron Baján eladó.

Bővebb felvilágosítást a Bajai

Hírlap kiadóhivatala ad.